

Software op het schoolplein

Eindexamen informatica: een digitale supermarkt ontwerpen, mét kans op vijfduizend euro. “Het draait hier echt niet alleen om streepjes en nulletjes.”

Jacqueline Kuijpers

HET BEGON ALLEMAAL met een krantenberichtje over een supermarkt in een Brabants dorp, die alleen nog maar van de ondergang behoed kon worden als hij gerund zou gaan worden door vrijwilligers. Voor Ricardo Medina (17), Recep Saglik (18) en Rick Neeft (19) van het Koning Willem II College in Tilburg is het berichtje de basis van hun afstudeeropdracht voor het vak informatica. De drie havisten mochten zich van hun docent Frank de Brouwer gaan uitleven op het ontwerpen

van een digitale supermarkt, de Digisuper. “Hier kunnen klanten artikelen via internet kopen, maar er is ook een gewone winkel”, vertelt Ricardo. “Wij maken een website en een voorraadsysteem dat heel gebruiksvriendelijk is.”

De concurrent van grote broer Albert.nl dus? Ricardo haalt zijn schouders op. Daar heeft hij nog nooit van gehoord. Maar hij gaat de site meteen even checken. “Dat kan ik ook.”

De Digisuper is meer dan een afstudeeropdracht. Met hun project dingen Ricardo, Recep en Rick mee naar de hoofdprijs van vijfduizend euro van de *Capgemini Open Source Award*. De wedstrijd is uitgeschreven door CodeYard, een initiatief van het Instituut voor Informatica en Informatiekunde van de Radboud Universiteit in Nijmegen. Deze club, die gesponsord wordt door StichtingNLNet, Capgemini en IBM, wil het voor middelbare scholieren mogelijk maken om samen te bouwen aan Open Source Software. Ze kunnen een nieuw project starten of inhaken op een bestaand initiatief. De website van CodeYard biedt daarvoor een infrastructuur in de vorm van een digitaal schoolplein.

• **Recep Saglik (links) en Ricardo Medina werken aan hun eindexamenproject: de digisuper. Informatica is een keuzevak.**

FOTO JOYCE VAN BELKOM

Wat is Open Source software en waarom zet de Radboud Universiteit zich in voor de verspreiding ervan? Daarover kunnen Sebastian Kügler, Adriaan de Groot en Jasper Stein, de drie drijvende krachten

SCHOOLVOORBEELD

achter CodeYard, uren vertellen. In het kort komt het hierop neer: er zijn computerbedrijven die iets maken en dat voor zichzelf houden. Een geheim recept als het ware, net als Coca Cola. En er zijn computerbedrijven – of computerfreaks – die programma's schrijven waar anderen vervolgens vrijelijk mee aan de gang kunnen gaan. Dat is Open Source software: de broncode van deze software is vrij. Weliswaar zit er auteursrecht op, maar de auteur geeft gebruikers het recht deze software te

downloaden, te verspreiden en aan te passen. Iedereen kan er dus voor zijn eigen doel of klant op voortbouwen en dat bewerkte product te gelde maken.

Kortom: communisme viert hoogtij in dit deel van computerland. Of misschien juist wel het liberalisme. Ligt er maar aan hoe je het beziet. Het grote voordeel van Open Source software is in ieder geval dat je als computerbedrijf niet steeds het wiel hoeft uit te vinden voor je klanten, maar kunt voortborduren op “al het moois dat er al gemaakt is”, zoals Kügler het zegt. “Ooit is er iemand begonnen om iets moois te maken waar anderen wat aan hebben. Dat heeft hij op internet gezet en vrij toegankelijk gemaakt. Je kunt dat hobbyisme noemen, maar het gebeurt wel heel professioneel. Voor mij is Open Source software ontwerpen een soort kunst, een uitlaatklep voor mijn creativiteit.” “En voor de klanten biedt het prijstechnische én kwalitatieve voordelen”, vult De Groot aan.

Het principe van Open Source software verdient volgens Kügler en zijn collega's dan ook grotere bekendheid, juist onder de computerprogrammeurs van de toekomst. CodeYard biedt scholieren een podium voor hun kunsten op dit vlak, een forum waar ze met andere scholieren kunnen overleggen, en de technische infrastructuur voor het realiseren en opslaan van hun werk. Plus zo nodig technische en inhoudelijke ondersteuning. Gratis en voor niks. Dat maakt het voor scholen aantrekkelijk.

niet alleen om streepjes en nulletjes bij een goed computerprogramma. Het gaat ook om goede teksten, om vormgeving, om samenwerking en om deadlines halen. Net als in het bedrijfsleven later.”

Om de werkelijkheid zoveel mogelijk te benaderen heeft De Brouwer een computerconsultancy opgericht (Brosoft) waar zijn scholieren in projectgroepen opdrachten voor uitvoeren. Dat levert soms hilarische situaties op. Zoals het fake reisbureau *FunTravel*, waarvan de site er zo gelikt uitzag dat er spontaan boekingen binnenkwamen. Dat heeft De Brouwer recht moeten zetten. Maar soms verrichten zijn jongens onderzoek voor een échte opdrachtgever. “Dan gaan ze pannenkoeken eten bij een pannenkoekenhuis dat wil automatiseren. Om zich in te leven in wat de klant wil. Want dat is vaak het moeilijkste deel van het werk”, zegt De Brouwer.

Yury Vos (18) en Nils van Breem (17) werken aan de automatisering van een dierenwinkel. Yury ‘managet’ het project. “Het is wennen om al die dingen te regelen: wie de site maakt, wie de database en zo en wanneer het af moet zijn.” Nils had problemen met het importeren van een plaatje van een grasparkiet. Uren is hij bezig geweest om uit te vogelen dat hij ‘JPG’ moest schrijven in plaats van ‘jpg’. “Tja, daarvoor kan ons forum heel handig zijn”, zegt Kügler. “Daar kun je dit soort dingen aan andere scholieren voorleggen. Het is zonde om steeds weer opnieuw zelf alles uit te vinden.”

Kügler zit op zijn gemak bij de twee jongens en kijkt mee met wat ze doen. Nils, die industrieel ontwerper wil worden, is de man van de vormgeving. Hij heeft het logo ontwikkeld: een pootafdruk in een rondje. “Een heel strak logo”, complimenteert Kügler hem. En passant tips geeft hij Yury en Nils tips hoe ze dingen sneller en handiger kunnen aanpakken. De jongens hangen aan zijn lippen. De Capgemini Open Source Award (waarvoor aanmelding inmiddels gesloten is) loopt tot eind mei, waarna de prijsuitreiking plaats zal vinden.